

hed om, at Huse med Jordtilliggende burde opretholdes i saa vidt Omfang som muligt; men Flertallet har dog ikke ment at turde tilraade at paalægge alle Huse Opretholdelsespligt. Derimod har man ikke næret nogen Betænkelighed ved at stærpe Tilshynet med, at de nuværende Pligthuse bevares, og at Lodder til ny Pligthuse straks udlægges og bebygges, hvor Loven kræver det.

Et Mindretal (Bønløkke og Ole Hansen) har under Forhandlingerne i Udvalget fremsat Forslag om, at Huslodder af Areal fra 2 til 5 Tdr. Land ikke maa sammenlægges med andet Jordbrug, hvis Areal udgør mere, eller som ved Sammenlægningen vilde komme til at udgøre mere end 5 Tdr. Land, medmindre Sammenlægningen anbefales af den stedlige Kommunalbestyrelse, eller en anden Huslod af lignende Størrelse og Befæstelse som den med andet Jordbrug sammenlagte udlægges i samme Kommune, og denne Huslod enten bebygges eller henlægges til et jordløst Hus. — Da dette Forslag imidlertid ikke har fundet tilstrækkelig Tilslutning hverken hos Ministeren eller i Udvalget, har Mindretallet anset det for unyttigt at fastholde Forslaget og indskrænker sig derfor til at udtale sin Beklagelse over, at det ved Behandlingen af nærværende Lovforslag ikke har kunnet lykkes at faa optaget Bestemmelser deri med det Formaal at bevare et saa stort Antal af de bestaaende Husmandslodder som muligt.

Hvad Lovforslagets enkelte Afsnit angaar, da har Udvalget intet at indvende mod de Regler, der ere opstillede i § 1, angaaende Approbation, Tinglæsning, Kortlægning, og hvad der ellers hører til for at have god Orden saavel i Matrifulskontoret som for Retsskriveren med Registret til Skøde og Panteprotokollerne, og for Amtstuerne — alt dette anses for aldeles nødvendigt. Der findes en Bestemmelse i næstsidste Stykke angaaende den Del af Købesummen, som sthldes til Statskassen af Ejendomme paa det forrige Ryttergods. Denne maa efter flere Udvalgsmedlemmers Formning efter sit Væsen nærmest betragtes

som en Prioritet, og i Tilfælde af Udstykning maa den behandles som enhver anden Prioritet. Spørgsmaalet har for saa vidt Interesse for Udstykingen, som der kan opstaa Tvivl om, hvem der skal betale Summen.

Angaaende Forholdet mellem Hartkorn og boniteret Areal finder Udvalget Anledning til med Henblik paa de i § 2 brugte Udtryk at bemærke: Forholdet mellem Hartkorn og boniteret Areal, beregnet efter Matrifulstaksationen, er konstant, idet $5\frac{1}{7}$ Td. Land boniteret Jord efter Matrifulstaksation udgør 1 Td. Hartkorn. En Ejendom, der efter Matrifulstaksationen har 12 Td. Land boniteret Jord, vil altsaa have et Hartkornstøkkende af 2 Td. 2 Skp. 2 Fdt. 2 Album. Foregik alle Udstykinger paa Grundlag af Matrifulstaksationen, vilde det derfor ikke være nødvendigt at sætte mere end een Grænse for Hovedparcellens Størrelse, hvad enten denne Grænse nu blev sat efter boniteret Areal eller efter Hartkorn. Anderledes stiller Sagen sig, dersom Udstykingen finder Sted paa Grundlag af en senere end Matrifuleringen af 1844 foretagen Jordbonitering. Dersom Ejendommens Jorder ere forbedrede efter Matrifuleringen, vil Ejendommens boniterede Areal blive større end efter Matrifulstaksationen, medens Hartkornet jo altid vedbliver at være det samme.

Hvad der i særlig Grad forøger Usikkerheden ved at sætte en og samme Grænse for Udstykingen af en Gaard, er de forskellige Jordbundsforhold for Døerne og Sjælland. Ifølge Professorene Falbe Hansen og Scharling's Statistik, 4de Bind, stiller Forholdet efter Matrifuleringen af 1844 sig gennemsnitlig saaledes: For Døernes Bedkommende gaar der 10 Tdr. Land geometrisk Maal til 1 Td. Hartkorn, for Sjælland $26\frac{1}{2}$. Som Gennemsnit for hele Landet $17\frac{1}{2}$ Td. Land til 1 Td. Hartkorn. Det er derfor nødvendigt at have en noget bevægelig Skala at gaa ud fra, saaledes at der tages et vist Hensyn til saavel Areal som Hartkorn, idet 1 Td. Hartkorn paa Landets bedste Jorder kun vilde svare til $5\frac{1}{7}$ — $6\frac{1}{7}$ Td. Land, efter som Boniteringen var 24—20, hvorimod der paa Sjællands magre Egne ofte vil udkræves